

Sygn. akt VII P 12/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Iwona Wiśniewska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Beata Górską

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2019 r. w Bydgoszczy na rozprawie

sprawy z powództwa A. P.

przeciwko I. w B.

o wydanie dokumentu

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

SSR Iwona Wiśniewska

Sygn. akt VII P 12/19

UZASADNIENIE

Powódka A. P. wniosła pozew przeciwko I. w B. o zobowiązanie pozwanego do niezwłocznego wydania świadectwa służby w Służbie C. S. (zawierającego też opis służby w Służbie Celnej). Dodatkowo wniosła o zobowiązanie pozwanego, aby w treści świadectwa służby jako podstawę jego wydania wskazał art. 171 ust. 1 pkt. 2 w zw. z art. 165 ust. 7 ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania. W uzasadnieniu pozwu powódka podała, że służbę w Służbie Celnej pełni od 15 maja 1997r. Od 1 marca 2017r. stała się funkcjonariuszem Służby C. S. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 listopada 2016r. o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy z dnia 16 listopada 2016r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej. Art. 165 ust. 3 w/w ustawy PwKAS przewidywał że funkcjonariusze celni pełniący służbę w izbach celnych, z dniem jej wejścia w życie (tj. 01.03.2017r.) stają się funkcjonariuszami Służby C. S. pełniącymi służbę w jednostkach Krajowej Administracji Skarbowej (jednostkach KAS) i zachowują ciągłość służby. Uprzednio zgodnie art. 165 ust. 6 PwKAS funkcjonariusze celni pełniący służbę w izbach celnych mieli otrzymać nie później niż do dnia 28.02.2017r. pisemną informację o miejscu wykonywania obowiązków służbowych. Powódka otrzymała informację o wykonywaniu obowiązków służbowych w (...) U. S. w B. na stanowisku eksperta służby celnej w stopniu aspiranta celnego i stała się z dniem 1 marca 2017 roku funkcjonariuszem Służby C. S.. Jednocześnie ustawa PwKAS przewidywała poważne przekształcenia kadrowe wewnątrz formacji Służby

C. S. i zgodnie z 165 ust. 7 Dyrektorzy jednostek KAS byli uprawnieni do składania odpowiednio pracownikom oraz funkcjonariuszom, w terminie do 31.05.2017r. pisemnych propozycji określających nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, przy uwzględnieniu posiadanych kwalifikacji i przebiegu dotychczasowej pracy lub służby, a także dotychczasowego miejsca zamieszkania. Powódka nadmieniła, iż istniała również możliwość niewręczenia żadnej propozycji (ani pracy ani służby) skutkująca wygaśnięciem stosunku służbowego z dniem 31.08.2017 roku. Powódka otrzymała propozycję pracy w dniu 22.05.2017 r., którą przyjęła w dniu 31.05.2017 r. W efekcie tej decyzji stosunek służbowy powódki uległ przekształceniu i zamienił się stosunek pracy na czas nieokreślony od dnia 01.06.2017 r. W efekcie przyjęcia propozycji pracy zakończył się okres służby (którego źródłem był akt mianowania), a zaczął okres pracy w ramach stosunku pracy w ramach korpusu służby cywilnej. Zdaniem powódki nastąpiła zatem wyraźna i ewidentna zmiana podstawy jej zatrudnienia - okres służby został zakończony (przekształcony) w inny rodzaj zatrudnienia. Przestała być funkcjonariuszem. Powódka oświadczyła, że stoi na stanowisku, że w tej sytuacji zdecydowanie powinna otrzymać świadectwo służby. Występowała z wnioskiem o wydanie jej świadectwa służby, ale pozwany odmówił.

Nadto powódka wskazała, że zarówno poprzednio obowiązujące przepisy ustawy z dnia 28 sierpnia 2009 roku o Służbie Celnej (art. 111), jak i przepisy obecne obowiązującej ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (art. 188 ust. 1) zakładają wydanie świadectwa służby dla funkcjonariusza, którzy przestał pełnić służbę. Dokładnie rzecz ujmując, art. 188 ust. 1 ma brzmienie: „ Funkcjonariusz zwolniony ze służby albo którego stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 182 pkt 2, albo wydany ze Służby C. S. na podstawie prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby”. Powyższy przepis nie pozostawia, zdaniem powódki, wątpliwości, że niezależnie od formy zakończenia stosunku służbowego z danym funkcjonariuszem (zwolnienie, wygaszenie, wydalenie na mocy orzeczenia dyscyplinarnego), wydaje się mu świadectwo służby. Taką interpretację należałoby również przyjmować w stosunku do osób, które otrzymały propozycję pracy (na zasadzie per analogiam) albowiem z gruntu rzeczy nie do przyjęcia byłaby sytuacja braku możliwości wydania tego świadectwa służby w ogóle wobec konstrukcji w/w przepisu i swoistej luki prawnej, jaką zawierał. Istnienie takiej luki potwierdzał pozwany, jak i inne organy KAS, co stanowi dla powódki wiedzę notoryjną. Według najlepszej wiedzy powódki podobne sprawy (o wydanie świadectwa służby) już się odbyły z sukcesem dla funkcjonariuszy, czego przykładem jest prawomocny wyrok zapadły w Sądzie Rejonowym w Białymstoku z dnia 23 sierpnia 2018 roku (sygnatura VI P 195/18). Podobnie orzeczenie Sądu Okręgowego w Poznaniu - wyrok z dnia 08.06.2018r. sygn. akt VIII Pa 48/18.

Pozwana I. S. w B. złożyła odpowiedź na pozew, w której wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych. Pozwana podniosła, że w zasadniczo niespornym stanie faktycznym sprawy, żądanie powódki jest bezzasadne i nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach prawa. Uzasadniając to stanowisko pozwana oświadczyła, że nie sposób abstrahować od mających zastosowanie w tej sprawie regulacji ustawowych, w tym przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1948 ze zm., zwaną dalej ustawą wprowadzającą KAS). Zgodnie z art. 165 ust. 3 tej ustawy powódka, będąca do tej pory funkcjonariuszem celnym, stała się z dniem 1 marca 2017 r. funkcjonariuszem Służby C. S.. Wskazany przepis dotyczył jedynie przyporządkowania funkcjonariuszy i pracowników do odpowiednich jednostek Krajowej Administracji Skarbowej na czas od dnia wejścia w życie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej do dnia złożenia i przyjęcia propozycji nowych warunków pracy lub służby lub w razie braku propozycji służby albo zatrudnienia - wygaśnięcia stosunku służbowego z dniem 31 sierpnia 2017 r. Art. 165 ust. 3 ustawy wprowadzającej KAS, nie stanowił podstawy do nadania danej osobie trwałego statusu funkcjonariusza służby c. s.. W przepisie tym ustawodawca nie przyjął modelu pełnej trwałości dotychczasowych stosunków zatrudnienia lub pełnienia służby wprowadzając takie rozwiązania, zgodnie z którymi wszyscy dotychczasowi funkcjonariusze służby celnej stali się ex lege bezterminowo funkcjonariuszami służby celno-skarbowej bez dodatkowych warunków. W przepisach ustawy wprowadzającej KAS wprowadzono natomiast tryby dokonywania przekształceń dotychczasowych stosunków (warunków) pełnienia służby przez funkcjonariuszy celno-skarbowych oraz inne osoby zatrudnione w administracji celno-skarbowej, przewidziano także możliwość wygaśnięcia stosunku służby lub pracy. Zgodnie z art. 165 ust. 7 ustawy wprowadzającej KAS, dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektor izby administracji skarbowej oraz dyrektor Krajowej Szkoły Skarbowości składają

odpowiednio pracownikom oraz funkcjonariuszom, w terminie do dnia 31 maja 2017 r., pisemną propozycję określającą nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, która uwzględnia posiadane kwalifikacje i przebieg dotychczasowej pracy lub służby, a także dotychczasowe miejsce zamieszkania. Stosownie do art. 171 ust. 1 ustawy wprowadzającej KAS, w przypadku przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby z dniem określonym w propozycji dotychczasowej:

1. stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony;
2. stosunek służby w służbie przygotowawczej albo stałej

przekształcał się odpowiednio w stosunek pracy albo służby w Służbie C. S., odpowiednio na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony, mianowania do służby przygotowawczej albo służby stałej.

Pozwana wskazała, że istotne znaczenie mają też przepisy art. 170 ust. 1 - 3 ustawy wprowadzającej KAS w brzmieniu:

1. Stosunki pracy osób zatrudnionych w jednostkach KAS, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 2, 3 i 6 ustawy, o której mowa w art. 1, oraz stosunki służbowe osób pełniących służbę w jednostkach KAS, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 6 ustawy, o której mowa w art. 1, wygasają:

- z dniem 31 sierpnia 2017 r., jeżeli osoby te w terminie do dnia 31 maja 2017 r., nie otrzymają pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby;

- po upływie 3 miesięcy, licząc od miesiąca następującego po miesiącu, w którym pracownik albo funkcjonariusz złożył oświadczenie o odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby, jednak nie później niż dnia 31 sierpnia 2017 r.

2. Pracownik albo funkcjonariusz, któremu przedstawiono propozycję zatrudnienia albo pełnienia służby, składa w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania oświadczenie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia propozycji. Niezłożenie oświadczenia w tym terminie jest równoznaczne z odmową przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wygaśnięcie stosunku służbowego funkcjonariusza traktuje się jak zwolnienie ze służby”.

Dalej pozwana wywiodła, że jak wynika z powyższych unormowań w terminie do dnia 31 maja 2017 r. funkcjonariusz mógł otrzymać:

- propozycję pracy,

-propozycję służby (która byłaby decyzją w myśl art. 169 ust. 4 ustawy Przepisy wprowadzające)

- mógł nie otrzymać żadnej propozycji.

W pierwszym przypadku, po przyjęciu propozycji pracy, z dniem określonym w propozycji stosunek dotychczasowy służby przekształcał się w stosunek pracy, w drugim - w stosunek służby w Służbie Celno - Skarbowej. W trzecim zaś wypadku (a także w przypadku odmowy przyjęcia propozycji pracy) stosunek służbowy lub stosunek pracy wygaszał z mocy prawa z dniem 31 sierpnia 2017 r. (art. 170 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy wprowadzającej KAS). Propozycja zatrudnienia, jak i propozycja pełnienia służby, jest realizacją zastrzeżenia zawartego w art. 170 ustawy, do którego odsyła art. 165 ust. 3 ustawy. Z art. 165 ust. 3 odczytywanego w powiązaniu z owym zastrzeżeniem, wynika, że zarówno pracownicy dawnych izb celnych oraz UKS-ów oraz funkcjonariusze izb celnych albo komórek obsługujących ministra finansów, stali się odpowiednio pracownikami jednostek organizacyjnych KAS albo funkcjonariuszami Służby C. S. jedynie czasowo. Z zastrzeżenia zatem wynika czasowość kontynuacji dotychczasowych stosunków zatrudnienia/służby a nawet przewidziana przez ustawodawcę możliwość nieotrzymania w ogóle propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby. W przedmiotowej sprawie powódka otrzymała, a następnie przyjęła (31 maja 2017 r.), propozycję zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w I. S. w B.. W takiej sytuacji z dniem 1 czerwca 2017 r. na

mocy art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy wprowadzającej KAS jej stosunek służbowy przekształcił się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Z przywołanych przepisów jednoznacznie bowiem wynika, że w przypadku przyjęcia przez funkcjonariusza Służby C. S. propozycji zatrudnienia, jego dotychczasowy stosunek służby nie wygasa, ani też nie ulega rozwiązaniu, lecz przekształca się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę. Natomiast świadectwo służby, zgodnie z art. 188 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 508 ze zm., dalej zwanej ustawą o KAS - w brzmieniu obowiązującym w dniu 1 czerwca 2017 r.) jest wydawane tylko funkcjonariuszom zwolnionym ze służby lub funkcjonariuszom, których stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 182 pkt 2 ww. ustawy albo wydalonych ze Służby C. S. na podstawie prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej. Pozwany dodał, że w stanie prawnym obowiązującym w dniu przekształcenia stosunku służbowego powódki w stosunek pracy obowiązywało rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 października 2009 r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy Służby C. S. (Dz. U. z 2009 r., nr 182, poz. 1420 ze zm.). Akt ten został wydany na podstawie uchylonej z dniem 1 marca 2017 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej i na podstawie art. 256 pkt 3 ustawy wprowadzającej KAS zachował moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie ustawy o KAS. Dla porządku zaznaczyć więc należy, iż od 1 marca 2018 r. obowiązuje w tej materii rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2018 r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy Służby C. S. (Dz. U. z 2018 r., poz. 413). Ma to znaczenie w przypadku ewentualnego uznania roszczenia za zasadne. Literalne brzmienie art. 188 ustawy o KAS (podobnie jak brzmienie art. 111 poprzednio obowiązującej ustawy o Służbie Celnej) nie pozostawia wątpliwości, że funkcjonariusz otrzymuje świadectwo służby w przypadku zwolnienia ze służby, wydalenia ze służby albo wygaśnięcia stosunku służbowego. Bezspornie w przedmiotowej sprawie nie mamy do czynienia z żadną z ww. sytuacji. Jak już wcześniej podkreślono, dotychczasowy stosunek służbowy powódki przekształcił się bowiem w stosunek pracy na podstawie umowy na czas nieokreślony. Tymczasem ustawodawca ani w ustawie o KAS, ani w przepisach ją wprowadzających, nie unormował wprost obowiązku wydania świadectwa służby w przypadku przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy. Pozwana oświadczyła, że stoi na stanowisku, że skoro przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy nie traktuje się jak zwolnienia ze służby, to w związku z tym, iż nie dochodzi do zwolnienia ze służby, brak jest podstaw prawnych do wydania świadectwa służby. Takie informacje pozwana przekazywała powódce w odpowiedzi na kierowane przez nią dotychczas pisma. Jak wynika z treści § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 października 2009 r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy Służby C. S. w konsekwencji brzmienia przepisów ustawy prawodawca przewidział konieczność wydania świadectwa służby wyłącznie funkcjonariuszom zwolnionym ze służby (ust. 1 i 2), których stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 182 pkt 2 ustawy o KAS (ust. 3) oraz wydalonym ze służby na podstawie orzeczenia dyscyplinarnego (ust. 4). Pozwany podkreślił, że, przepisy ustawy wprowadzającej KAS nigdzie statuowały obowiązku wydania świadectwa służby ucywilnionemu funkcjonariuszowi. Niezasadna jest przy tym argumentacja podniesiona przez powódkę w piśmie z dnia 12 października 2018 r. Powódka odwołuje się w nim do obowiązującej od 1 stycznia 2018 r. treści art. 174 ust. 10 ustawy o KAS, zgodnie z którą „Przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy traktuje się jak zwolnienie ze służby w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Funkcjonariusz, którego stosunek służbowy uległ przekształceniu w stosunek pracy, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby”. Przepis ten został dodany na podstawie art. 20 pkt 3 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r., poz. 1321). Jego ratio legis polega na zabezpieczeniu uprawnień emerytalnych funkcjonariuszy Służby C. S., którzy zdecydowali się na przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy, czyli na tzw. ucywilnienie. Ich prawo do emerytury ulega zawieszeniu do dnia rozwiązania stosunku pracy w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych albo w jednostkach organizacyjnych KAS (ust. 11). Powódka stoi przy tym na stanowisku, iż obowiązek wydania świadectwa służby funkcjonariuszowi, którego stosunek służbowy uległ przekształceniu w stosunek pracy, dotyczy także jej sytuacji faktycznej. Pozwana podniosła, że zmiana do ustawy o KAS została jednak

wprowadzona później. Postanowienia ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. Policji (...) mają zastosowanie wyłącznie od dnia 1 stycznia 2018 r. Ustawodawca nie wprowadził żadnych przepisów dostosowujących, zgodnie z którymi wprowadzone regulacje miałyby zastosowanie również do stanu faktycznego sprzed ogłoszenia aktu. Intencją prawodawcy nie było zatem uregulowanie kwestii wydawania świadectwa służby funkcjonariuszom, których stosunek służbowy przekształcił się w stosunek pracy na podstawie ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej. Uzupełniająco pozwany wskazał, iż lustrzanym odbiciem możliwości przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy jest przeniesienie do pełnienia służby w Służbie C. S., o jakim mowa w art. 150 ustawy o KAS. W związku z wejściem w życie ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) artykuł ten uległ zmianie w zakresie treści ust. 8, dodano ponadto ust. 8a (art. 20 pkt 1 ustawy zmieniającej z dnia 11 maja 2017 r.). Ustawa o KAS w art. 150 ust. 8 przewiduje rozwiązania gwarantujące zachowanie uprawnień związanych ze stażem pracy. Członkowi korpusu służby cywilnej, który stał się funkcjonariuszem, okres stażu pracy w służbie cywilnej lub jednostkach organizacyjnych KAS wlicza się do okresu służby w Służbie C. S.. Staż w służbie ma istotny wpływ na uprawnienia funkcjonariusza. Przeniesienie do Służby C. S. nie ma charakteru definitywnego. Istnieje bowiem prawna możliwość powrotu do zatrudnienia na warunkach ustawy o służbie cywilnej. Funkcjonariusz może otrzymać propozycję przeniesienia do pracy w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych albo w jednostce organizacyjnej KAS (art. 174 ust. 1). Niezależnie od powyższego pozwana podkreśliła istotne różnice przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy na podstawie art. 174 ustawy o KAS w odniesieniu do propozycji, o jakiej mowa w art. 165 ust. 7 ustawy wprowadzającej KAS oraz skutków jej nieprzyjęcia:

- propozycja nie musi uwzględniać posiadanych kwalifikacji i przebiegu dotychczasowej służby, a także dotychczasowego miejsca zamieszkania,
- termin na złożenie oświadczenia o przyjęciu bądź odrzuceniu propozycji zatrudnienia wynosi 7, a nie 14 dni od dnia jej otrzymania,
- inicjatywa w zakresie przeniesienia przysługuje także samemu funkcjonariuszowi,
- stosunek służbowy funkcjonariusza, który odmówił przyjęcia propozycji zamiast wygasnąć z upływem określonego czasu, nie ulega zmianie.

W ocenie pozwanej okoliczności te wskazują, iż przywoływana regulacja nie powinna być stosowana przez analogię do żądania zawartego w pozwie. Ustawodawca świadomie zdecydował się zróżnicować sytuację związaną z przedstawianiem stosownych propozycji pracy/ pełnienia służby w związku z reformą KAS (na podstawie przepisów wprowadzających KAS) od sytuacji, gdy potrzeby już funkcjonujących organów KAS wymagają przeniesienia do pracy, o którym mowa w art. 174 ustawy o KAS lub przeniesienia do pełnienia służby w Służbie C.- Skarbowej - art. 150 tej ustawy. Antycypując ewentualne twierdzenia strony przeciwnej, wprowadzenie ust. 10 i nast. do art. 174 ustawy o KAS nie wypełniło żadnej luki prawnej. Ustawodawca w pełni świadomie nie zdecydował się: w ustawie wprowadzającej KAS na zastosowanie normy zezwalającej na potraktowanie jako zwolnienia ze służby, przekształcenia stosunku służby w stosunek pracy, w tym zwłaszcza w zakresie obowiązku wydania świadectwa służby. Na zakończenie pozwana zauważyła, iż linia orzecznicza zaprezentowana w pozwie w tego rodzaju sprawach nie jest jednolita. Przykładowo można wskazać wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi- Śródmieścia w Łodzi X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 1 marca 2018 r. sygn. akt X P 883/17 oddalający powództwo o wydanie świadectwa służby. Sąd podzielił w całości argumentację pozwanej. Z kolei Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 21 czerwca 2018 r. sygn. akt VIII Pa 101/18 oddalił apelację powoda w tej sprawie.

Sąd ustalił co następuje:

Powódka A. P. pełniła służbę w S. C. (1) od 15 maja 1997r. Od 1 marca 2017r. stała się funkcjonariuszem Służby C. S. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 listopada 2016r. o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy z dnia 16 listopada 2016r. Powódka otrzymała informację o wykonywaniu obowiązków służbowych w (...) U. S. w B. na stanowisku eksperta służby celnej w stopniu aspiranta celnego i stała się z dniem 1 marca 2017 roku funkcjonariuszem

Służby C. S.. W dniu 22.05.2017 r. powódka otrzymała propozycję pracy, którą przyjęła w dniu 31.05.2017 r. W efekcie tej decyzji stosunek służbowy powódki uległ przekształceniu i zamienił się w stosunek pracy na czas nieokreślony od dnia 01.06.2017 r.

okoliczności bezsporne

Pismem z dnia 22 czerwca 2017 r. powódka wezwała Dyrektora I. S. w B. do wydania jej świadectwa służby. Pozwana odmówiła wydania świadectwa służby uzasadniając, że przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy nie traktuje się jak zwolnienia ze służby.

dowód: pismo powódki z dnia 22.06.2017 r. k 4, odpowiedź pozwanej z dnia 30.06.2017 r. k. 5

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dokumentów, których autentyczności strony nie kwestionowały oraz w oparciu o przesłuchanie powódki, które Sąd uznał za wiarygodne, ponieważ znajduje potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym.

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie powódki nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że na mocy ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. 2016r. Poz. 1947 ze zm. dalej jako „ustawa o KAS”) oraz ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. 2016r. Poz.1948 ze zm., dalej jako „ustawa przepisy wprowadzające KAS”) doszło do połączenia organów: celnych, skarbowych oraz kontroli skarbowej w jedną strukturę organizacyjną - Krajową Administrację Skarbową (KAS). Połączenie przebiegało dwuetapowo. Pierwszy etap rozpoczął się 2 grudnia 2016r. tj. z dniem ogłoszenia ustawy przepisy wprowadzające KAS. Na mocy art. 160 ust. 2 tej ustawy dotychczasowa I. w B. przekształciła się i kontynuowała działalność jako I. S. w B., przejmując w ramach sukcesji generalnej dotychczasowe należności i zobowiązania poprzedniczki. W zakresie praw pracowniczych, zgodnie z art. 165 ustawy przepisy wprowadzające KAS pracownicy zatrudnieni w izbach skarbowych stali się (z zastrzeżeniem art. 170) pracownikami zatrudnionymi w izbach administracji skarbowej i zachowali ciągłość pracy. Pracownicy ci otrzymywali nie później niż do dnia 28 lutego 2017 r., pisemną informację o miejscu wykonywania obowiązków służbowych, jeżeli uległo ono zmianie. Brak informacji w tym terminie był równoznaczny z powierzeniem wykonywania obowiązków służbowych w dotychczasowym miejscu. W dalszej kolejności doszło do likwidacji odrębności organów celnych oraz organów kontroli skarbowej, które nastąpiło w dniu 1 marca 2017r. wraz z wejściem w życie ustawy o KAS. Na mocy art. 160 ust. 4 ustawy przepisy wprowadzające KAS izba administracji skarbowej połączyła się z, mającymi siedzibę w tym samym województwie, izbą celną i urzędem kontroli skarbowej. W przepisach przejściowych uregulowano sytuację pracowników i funkcjonariuszy, którzy mają pozostać w strukturach Krajowej Administracji Skarbowej. Art. 170 ust. 1 ustawy przepisy wprowadzające KAS zawiera normę przejściową, która przewidywała, iż stosunki pracy osób zatrudnionych w jednostkach KAS oraz stosunki służbowe osób pełniących służbę w jednostkach KAS, wygasają:

1) z dniem 31 sierpnia 2017 r., jeżeli osoby te w terminie do dnia 31 maja 2017 r., nie otrzymają pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby;

1) po upływie 3 miesięcy, licząc od miesiąca następującego po miesiącu, w którym pracownik albo funkcjonariusz złożył oświadczenie o odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby, jednak nie później niż dnia 31 sierpnia 2017 r.

Zgodnie z art. 165 ust. 7 ustawy z 16 listopada 2016r. przepisy wprowadzające KAS dyrektor izby administracji skarbowej składał odpowiednio pracownikom oraz funkcjonariuszom, w terminie do dnia 31 maja 2017 r., pisemną propozycję określającą nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, która uwzględnia posiadane kwalifikacje i przebieg dotychczasowej pracy lub służby, a także dotychczasowe miejsce zamieszkania.

Powódka była funkcjonariuszem celnym. Do 28.02.2017r. pełniła służbę w I. C. w T. w stopniu aspiranta celnego. Dyrektor I. C. w T. pismem z dnia 24 lutego 2017 r. poinformował powódkę o wykonywaniu obowiązków służbowych w I. S. w B. od 1 marca 2017r. Od 1 marca 2017 roku powódka stała się funkcjonariuszem (...)Skarbowej w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej. Oświadczeniem z dnia 31 maja 2017r. powódka przyjęła zaproponowane warunki zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w I. S. w B.. W takiej sytuacji z dniem 1 czerwca 2017 r. na mocy art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy wprowadzającej KAS jego stosunek służbowy przekształcił się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony. Nie doszło do zwolnienia powódki ze służby, wygaśnięcia stosunku służbowego, ani wydalenia ze służby. Niewątpliwie w efekcie przyjęcia propozycji pracy zakończył się okres służby powódki (którego źródłem był akt mianowania), a zaczął okres pracy na podstawie stosunku pracy w ramach korpusu służby cywilnej. Nastąpiła zatem wyraźna i ewidentna zmiana podstawy zatrudnienia powódki – jednak nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem powódki, że jej okres służby został zakończony w sposób skutkujący definitywnym wygaśnięciem w rozumieniu art. 188 ust 1 ustawy o KAS, ale uległa przekształceniu w stosunek zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. Do wygaśnięcia stosunku służby doszłoby między innymi w sytuacji nie otrzymania propozycji o jakiej mowa w art. 165 ust 7 ustawy z dnia 16 listopada 2016r. przepisy wprowadzające KAS.

Sąd zważył, że zgodnie z art. 165 ust. 3 tej ustawy powódka, będąca do tej pory funkcjonariuszem celnym, stała się z dniem 1 marca 2017 r. funkcjonariuszem (...)Skarbowej. Art. 165 ust. 3 ustawy wprowadzającej KAS, nie stanowił podstawy do nadania danej osobie trwałego statusu funkcjonariusza służby celno-skarbowej. W przepisach ustawy wprowadzającej KAS uregulowano natomiast tryby dokonywania przekształceń dotychczasowych stosunków (warunków) pełnienia służby przez funkcjonariuszy celno-skarbowych oraz inne osoby zatrudnione w administracji celno-skarbowej, przewidziano także możliwość wygaśnięcia stosunku służby lub pracy.

Zgodnie z art. 165 ust. 7 tej ustawy propozycję służby stanowiącą decyzję dyrektor izby administracji skarbowej mógł przedstawić do dnia 31 maja 2017 r. Ten sam termin ustawodawca przewidział też dla ewentualnego przedstawienia propozycji zatrudnienia. Stosownie do art. 171 ust. 1 ustawy wprowadzającej KAS, w przypadku przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby z dniem określonym w propozycji dotychczasowy stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony oraz stosunek służby w służbie przygotowawczej albo stałej przekształcał się w stosunek pracy albo służby w Służbie C. S., odpowiednio na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony, mianowania do służby przygotowawczej albo służby stałej.

Natomiast z art. 170 ust. 1 - 3 ustawy wprowadzającej KAS wynika, że funkcjonariusz mógł otrzymać: propozycję pracy lub propozycję służby (która byłaby decyzją w myśl art. 169 ust. 4 ustawy Przepisy wprowadzające) lub też mógł nie otrzymać żadnej propozycji. W pierwszym przypadku, po przyjęciu propozycji pracy, z dniem określonym w propozycji stosunek dotychczasowy służby przekształcał się w stosunek pracy, w drugim - w stosunek służby w Służbie Celno - Skarbowej. W trzecim zaś wypadku (a także w przypadku odmowy przyjęcia propozycji pracy) stosunek służbowy lub stosunek pracy wygasł z mocy prawa z dniem 31 sierpnia 2017 r. (art. 170 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy wprowadzającej KAS). Propozycja zatrudnienia, jak i propozycja pełnienia służby jest realizacją zastrzeżenia zawartego w art. 170 ustawy, do którego odsyła art. 165 ust. 3 ustawy. Z art. 165 ust. 3 odczytywanego w powiązaniu z owym zastrzeżeniem, wynika, że zarówno pracownicy dawnych izb celnych oraz UKS-ów oraz funkcjonariusze izb celnych albo komórek obsługujących ministra finansów, stali się odpowiednio pracownikami jednostek organizacyjnych KAS albo funkcjonariuszami Służby C. S. jedynie czasowo. W przedmiotowej sprawie powódka otrzymała, a następnie przyjęła (31 maja 2017 r.), propozycję zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w I. S. w B.. W takiej sytuacji z dniem 1 czerwca 2017 r. na mocy art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy wprowadzającej KAS jej stosunek służbowy przekształcił się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

W dalszej kolejności wskazać trzeba, że świadectwo służby na podstawie art. 188 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej jest wydawane tylko funkcjonariuszom zwolnionym ze służby lub funkcjonariuszom, których stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 182 pkt 2 ww. ustawy albo wydalonych ze

(...)Skarbowej na podstawie prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej. W niniejszej sprawie w stanie prawnym obowiązującym w dniu przekształcenia stosunku służbowego powódki w stosunek pracy obowiązywało rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 października 2009 r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy (...)Skarbowej (Dz. U. z 2009 r., nr 182, poz. 1420 ze zm.). Akt ten został wydany na podstawie uchylonej z dniem 1 marca 2017 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej i na podstawie art. 256 pkt 3 ustawy wprowadzającej KAS zachował moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie ustawy o KAS.

Zgodnie z powołanym art. 188 ustawy o KAS funkcjonariusz otrzymuje świadectwo służby w przypadku zwolnienia ze służby, wydalenia ze służby albo wygaśnięcia stosunku służbowego. Bezsposornie w przedmiotowej sprawie nie mamy do czynienia z żadną z wymienionych sytuacji. Ustawodawca ani w ustawie o KAS, ani w przepisach ją wprowadzających, nie unormował wprost obowiązku wydania świadectwa służby w przypadku przekształcenia stosunku służbowego w stosunek pracy. W związku z tym, w przekonaniu Sądu, nie doszło do zwolnienia powódki ze służby, a zatem brak jest podstaw prawnych do wydania jej świadectwa służby.

Jak wynika z treści § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 października 2009 r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy (...)Skarbowej prawodawca przewidział konieczność wydania świadectwa służby wyłącznie funkcjonariuszom zwolnionym ze służby (ust. 1 i 2), których stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 182 pkt 2 ustawy o KAS (ust. 3) oraz wydalonym ze służby na podstawie orzeczenia dyscyplinarnego (ust. 4).

Uwadze Sądu nie umknął fakt, że w myśl obowiązującego od 1 stycznia 2018 r. art. 174 ust. 10 ustawy o KAS „przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy traktuje się jak zwolnienie ze służby w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Funkcjonariusz, którego stosunek służbowy uległ przekształceniu w stosunek pracy, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby”. Przepis ten został dodany na podstawie art. 20 pkt 3 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r., poz. 1321). W ocenie Sądu strona pozwana zasadnie wywodziła, że ratio legis tego przepisu polega na zabezpieczeniu uprawnień emerytalnych funkcjonariuszy Służby C. S., którzy zdecydowali się na przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy. Ich prawo do emerytury ulega zawieszeniu do dnia rozwiązania stosunku pracy w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych albo w jednostkach organizacyjnych KAS (ust. 11). Jednakże podkreślić należy, że postanowienia ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) mają zastosowanie wyłącznie od dnia 1 stycznia 2018 r. Ustawodawca nie wprowadził żadnych przepisów przejściowych na podstawie, których wprowadzone regulacje miałyby zastosowanie również do stanu faktycznego sprzed ogłoszenia aktu. Intencją prawodawcy nie było zatem uregulowanie kwestii wydawania świadectwa służby funkcjonariuszom, których stosunek służbowy przekształcił się w stosunek pracy na podstawie ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej.

Zważyć należy, iż aby wymagać od pracodawcy określonego zachowania, powinność takiego zachowania musi być uregulowana wprost w przepisie. Obowiązku nie można wywodzić per analogiam. W związku z tym, że żaden przepis nie nakłada na pozwaną obowiązku wydania świadectwa służby pracownikowi w takiej sytuacji jak powódka, powództwo jako bezpodstawne zostało oddalone.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 2 wyroku z uwzględnieniem wyniku sprawy, którą powódka przegrała w całości. Zgodnie z art. 98 §1 k.p.c. strona przegrywająca zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na koszty procesu, które poniosła pozwana składa się wynagrodzenie ustanowionego w sprawie profesjonalnego pełnomocnika i z tego tytułu zasądzone od powódki na rzecz pozwanej kwotę 120, 00 zł. Wysokość przyznanych powodowi kosztów zastępstwa procesowego Sąd ustalił na

podstawie § 9 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. Nr 1804 ze zm.).

Na podstawie art. 108 k.p.c. i art. 113 ustawy z dnia 28.07.2005r., o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj.Dz. U. z 2010, nr 90, poz. 594 z późn. zm.) kosztami sądowymi obciążono Skarb Państwa.

SSR Iwona Wiśniewska